

Bild: Smorgasbord Picture House

Dancing Queen

12-åriga Mina är ett mönsterbarn – hon är lugn, tillfreds och skötsam och presterar på topp i skolan. Hon umgås med grannpojken Markus och hennes föräldrar har aldrig haft anledning att oroa sig för någonting kring henne.

Men en dag dyker det upp en ny kille i skolan, E.D. Win som kommer från Oslo och är hiphopdansstjärna i sociala medier. Mina blir hänförd och bestämmer sig för att lära sig dansa för att komma E.D. Win nära. Denna utmaning blir också en personlig utvecklingsresa, där segern i en danstävling är det minsta som står på spel.

EN FILMHANDLEDNING FRÅN SVENSKA FILMINSTITUTET
Rekommenderad för åk 4 - 7

Svenska
Filminstitutet

Om filmhandledningen

Denna filmhandledning tar upp filmen *Dancing Queen* ur olika aspekter, med främsta fokus på film- och mediekunskap och värdegrundsfrågor. Alla frågor och övningar kan anpassas så att de passar just dina elevers ålder och mognadsnivå. Det är inte meningen att filmhandledningen ska vara en mall för hur ni arbetar vidare med filmen när ni har sett den, utan du som pedagog är fri att välja, vraka och försaka bland övningarna som föreslås.

De övningar som fokuserar mer på filmens uppbyggnad och att tolka filmmediet är i denna handledning insprängda i de andra temana – det går bra att plocka ut dem och jobba med dem separat om det är filmkunnskap som står i fokus för undervisningen kring filmen. Denna filmhandledning är också försedd med filmklipp som stöd för minnet.

Handling

Mina är ensam barn och bor med sin mamma och pappa. Hon har även en god och nära relation till sin mormor. Hennes bästa kompis är grannpojken Markus. De är båda ointresserade av att vara trendiga eller passa in och leker nöjda med sitt walkie-talkiesystem, cyklar och fokuserar på skolan.

När den nya killen E.D. Win dyker upp i skolan förändras allt i ett slag. Mina känner en obetvinglig lust att lära sig dansa, något som de flesta av de populära elev-

erna i skolan sysslar med. E.D. Win bjuder in alla till audition med en professionell dansare och koreograf, där ett team ska tas ut för att sedan tävla i den stora danstävlingen Mjøsa Challenge. Till Markus stora förvåning, mammas stora förskräckelse – och mormors stora förtjusning – bestämmer sig Mina för att anta utmaningen och försöka lära sig dansa på rekordtid.

Med hjälp av mormor och Markus slipas Minas talang snabbt och hon får en chans inte bara att vara en del av dansgruppen, utan också att glänsa. Koreografen Shaan parar nämligen ihop henne med E.D. Win inför tävlingen. Mina satsar allt, men stöter på motstånd då E.D. Win tycker att han själv är för erfaren dansare för att vara hennes danspartner. Mina genomgår en make-over där hon skaffar sig ny stil, byter glasögonen mot linser och anlägger ny frisyr och klädstil som matchar de populäraste tjejernas. För att plocka poäng hos de coolare dansarna sviker hon också hennes tidigare vapendragare Markus. Hennes skolresultat går utför, då allt som betyder något är dansen. Detta gör hennes mamma upprörd och besviken. När E.D. Win säger åt henne att det inte räcker med att träna för att bli bra, utan att hon också måste gå ned i vikt för att lyckas, tar sig Mina an detta med samma målmedvetenhet som allt annat. Men snart säger kroppen ifrån och hon kollapsar under en danslektion. När det uppdagas varför hon inte äter får E.D. Win kicken från dansgruppen. Han blir istället tvungen att ställa upp i tävlingen på egen hand och utser Bella till ny danspartner. Mina är förkrossad. Mitt i allt tonårskaos dör hennes mormor, som varit hennes största stöd och supporter. Men Markus kommer till undsättning,

Bild: Smorgasbord Picture House

Klipp 1
Källa: Smorgasbord Picture House

förlåter Mina och visar henne att det är glädjen i att dansa som är det viktigaste, precis som hennes mormor alltid hävdar. Tillsammans ställer Markus och Mina upp med ett eget nummer i Mjosa Challenge. De vinner inte tävlingen, men blir uttagna att följa med på en dansresa till USA. Dessutom har Mina försonats med sin mamma och vunnit tillbaka det viktigaste, sin egen identitet.

Filmen och läroplanen

Att kunna förstå, tolka och reflektera kring såväl innehåll som mediespråk (både talat/skrivet och bildspråk) är en nödvändig kunskap i vår samtid. Här fungerar film som ett utmärkt verktyg för att se, samtala om och försöka få syn på hur rörliga bildmedier är uppbyggda och vilka medel de använder för att förmedla information och budskap, liksom att väcka känslor, tankar och associationer hos den som läser, hör och tittar.

De estetiska och praktiska ämnena är i dagens läroplan inte enbart kopplade till praktik, utan ska även omfatta teoretiska kunskaper. I *Dancing Queen* tas viktiga frågor upp som kan kopplas till exempelvis ämnet idrott och

hälsa – frågor om kropp, näring, träning och prestation. Även mer allmänna värdegrundsfrågor kring vänskap, relationer, makt och kamratskap avhandlas i filmen, vilka är frågor som skolan ska erbjuda insikt i och kunskap kring.

I egenskap av sitt ursprung i vårt grannland kan filmen också bli en färgstark utgångspunkt för att diskutera historia, geografi, språk och samhällskunskap, ämnen som har en självklar plats i läroplanen.

Filmens form och innehåll

Identitet – utveckling, förändring och att vara sig själv

Mina har en tydlig identitet och har av flera i sin omgivning blivit tagen för given som harmonisk, högpresterande och trygg. Plötsligt förändras allt det och Mina ger sig in i en värld där det är andra saker som ger status och uppmärksamhet. Hon längtar efter att förändras och utforska nya sidor hos sig själv, men det är inte helt självklart att hennes omgivning förstår och uppskattar detta. Identitet är komplext, eftersom det är något som skapas i växelverkan mellan det vi själva upplever och hur andra reagerar på och speglar oss. Idag antas identitet ofta bestå av hur vi helt själva ”uppfinner” oss inifrån, men vår självupplevda identitet är aldrig frikopplad från hur vår sociala omgivning relaterar till oss. Det betyder inte att vi ”blir” den som andra uppfattar oss som – tvärtom kan vårt eget identitetsbygge ta spjörn och revoltera mot de förväntningar andra har på oss.

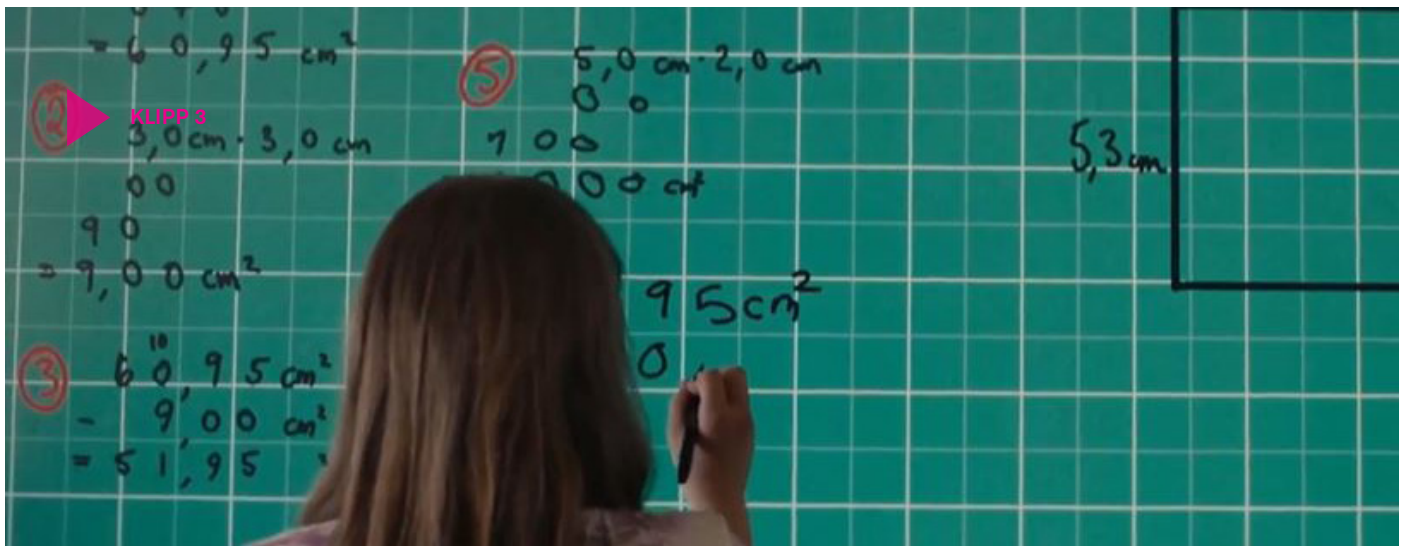
- Titta på [klipp 1](#) och prata om filmens anslag. Vilka är de här personerna? Vad har de för relationer till varandra och vad har de för egenskaper? Hur kommuniceras det i filmen?

Titta på [klipp 2](#).

- Vad får vi veta om filmen? Vilken typ av film tror ni att det här är – rolig, sorglig, otäck? Varför tror ni det?

Klipp 2
Källa: Smorgasbord Picture House

Klipp 3

Källa: Smorgasbord Picture House

• Titta vidare på [klipp 3](#). Hur förstärks bilden av Mina (och Markus) här? Går det att gissa några saker som filmens konflikt kommer att beröra? Vilka då? (Om ni gör övningen efter att ha sett hela filmen – se om berättelsens utveckling stämmer med det ni trodde).

• Diskutera Minas make-over. Varför bestämmer hon sig för att förändra sin stil? Varifrån hämtar hon inspiration? Kan man förändra sitt inre genom att förändra sitt yttre, eller tvärtom? Varför/varför inte, och på vilka sätt? Hur reagerar omgivningen på Minas nya stil? Vilka är positiva? Vilka olika negativa reaktioner får hon, från vilka och varför?

När Mina förändras byter hon också prioriteringar. Tidigare har hon varit mån om att vara duktig i skolan, vilket har gett henne massor av poäng i vuxenvärlden (hos föräldrar och lärare), men inte bland kompisarna. När hon istället hänger sig åt dansen och skaffar sig en stil som är gångbar i det sammanhanget stöter hon på motstånd från vuxenvärlden, men får mer respekt från sina jämnåriga.

• Hur ska man förhålla sig till detta som barn/ungdom? Vilka andra sammanhang kan ni komma på där det finns olika normsystem som motsäger varandra? Hur ska man hantera press och förväntningar från omgivningen? Hur vet man vad som är rätt och viktigt för en själv när man får olika budskap från andra människor?

• Diskutera i mindre grupper där ni ger olika perspektiv på samma sak. Ta situationen med Minas nya stil och hennes försämrade skolresultat som exempel. Vad tänker de olika personerna om det som händer – vad har de för perspektiv? Varför är Minas mamma så orolig? Vad tänker Minas pappa? Hur känns det för Markus? Vad tycker Minas fröken? Varför är mormor så entusiastisk? Vem

stöttar Mina i hennes personliga utveckling och vem gör det inte? Varför?

• Gör en skrivövning där ni skriver ned en eller två av rollfigurernas tankar och reaktioner, alternativt en dagbokssida med Minas röst om hur det känns med dessa olika reaktioner från människorna runt omkring henne.

• Prata om ”att passa in”. Varför är det viktigt? När är det en fördel att inte göra det? Vem är det som bestämmer vad som gäller i olika sammanhang? Vilka uttalade respektive mindre uttalade regler finns kring hur man beter sig, klär sig och hur man är mot varandra? Vem är det som anger tonen och hur sker det? Välj ut några exempel på sammanhang att utgå ifrån. Till exempel ett idrottslag, en politisk förening, etc.

• Diskutera symbolik i berättelser. Minas glasögon kan sägas ha ett stort symbolvärde i filmen. På vilket sätt? Vad symboliserar/representerar de, till exempel i slutscenen när hon väljer att ta dem på sig igen? Kan ni komma på andra symboler i berättelser ni läst eller sett på film själva eller från böcker/filmer ni har jobbat med tidigare i skolan. För er som har tid och utrymme: gör en hemuppgift där ni hittar exempel på en symbol i en berättelse och håll en kort redovisning för klassen kring hur symbolen fungerar i berättelsen.

I *Dancing Queen* har kostym och mask en framträdande roll i berättelsen om Mina. Hennes kläder och styling berättar massor för oss som tittare om hennes rollfigur. Kostymör och maskör är två yrkeskategorier inom filmskapande som skapar rollfigurernas yttre och därigenom bidrar till att skapa en viktig del av berättelsens uttryck.

De arbetar med hjälp av så kallade moodboards, ett collage

Bild: Smorgasbord Picture House

som åskådliggör inspirationen bakom en rollfigurs stil. Under Tips på fördjupning hittar ni en länk där ni kan läsa mer om det.

- Gör era egna moodboards. Klipp och klistra bilder, ord och exempelvis färg- och materialprover på ett stort ark. Det finns även gratisappar för att göra digitala moodboards eller presentationer.

Välj att antingen göra en moodboard för er själva, en rollfigur ur *Dancing Queen* eller någon annan film eller bok som ni har läst eller sett. Arbeta antingen enskilt eller i par.

Kropp, knopp och prestation

Både vårt yttre och vårt inre är kopplat till vår identitet. Vårt psyke i sin tur omfattar både intellektuellt och emotionellt liv. I olika delar av livet är det kroppen respektive psyket som har störst betydelse. Men båda domänerna är, i vår samtid mer än någonsin, utsatta för krav på prestation och funktion. Kraven kan komma från oss själva, men inte sällan är de krav som vi upplever kommer från vår omgivning starkare. Kraven från mer abstrakta fenomen som ”media”, vilket ofta inkluderar såväl allmän (nyhets)media som sociala medier, är här minst lika styrande som grupper eller andra individer. Bakom dessa medier står naturligtvis människor som reproducerar och förkroppsligar ”medias” recept på en lyckad kropp och en lycklig knopp.

Gör en skrivövning och skriv ned fem egenskaper som Minna, respektive mormor har, etc. Välj så många rollfigurer som ni vill och hinner med. Fokusera på psykiska egenskaper, det vill säga intellektuella, humörmässiga, sociala och känslomässiga.

- Titta på [klipp 1](#) igen med fokus på rollfigurernas kroppar. Vilka kroppar ser vi i filmens inledning? Hur är de klädda, och framhäver eller döljer det något av deras

kroppsförm? Vad finns det för poänger med det? Vad gör rollfigurerna och säger det något om deras förhållande till sin kropp och/eller något om hur filmskaparna vill ”plantera” en idé om kommande kroppskonflikter i oss som tittare?

- Diskutera vem eller vilka som kan ha haft inflytande på saker och ting förr, innan det fanns så kallade influencers. Yngre elever kan gärna intervjua era nära vuxna eller mor- och farföräldrar om hur trender sattes och spreds när de var unga.

Minas mormor hävdar att Mina måste lära sig dansen från grunden genom att träna balett för att bli dansare på riktigt. E.D. Win tar upp en ofta citerad ”sanning” att det krävs 10 000 timmars träning för att bli riktigt bra på något. Zlatan's ungdomstränare har berättat att förutom talang så var Zlatan som tonåring mest ambitiös i sitt lag. Han var på plats långt före alla andra och åkte hem sist av alla och la massor av extra tid på att finslipa teknik. Ändå är det alltid bara hans talang som framhävs.

- Varför är det så, tror ni? Kan vem som helst bli bäst i världen på vad som helst? Vad är egentligen ”talang”? Vad är det som får Mina att inte ge upp? Ni som är äldre kan gärna diskutera vad dagens sociala medier främjar i form av jakten på snabba likes. Finns det plats för tålmod och att jobba mot långsiktiga mål? Vilka konsekvenser får det för självkänslan och självförtroendet att orka ro i land ett större, mer långsiktigt projekt?

- Prata om *Dancing Queen* som en berättelse där Mina gör en sorts hjälteresa. Vad är det hon ska övervinna? Hur gör hon det? Vad kostar vinsten henne? Vilka är hennes ”hjälpare” mot målet och vilka är hennes ”antagonister”? Läs på om dessa dramaturgiska begrepp och koppla dem till andra berättelser, exempelvis en bok ni har läst.

Filmen utspelar sig under en viss tidsrymd, gissningsvis

Klipp 4
Källa: Smorgasbord Picture House

knappt ett år. När filmen börjar är det skolstart i årskurs 7 och det sägs att danstävlingen ska äga rum på sommaren. Vi förstår också att det behövs mer än några veckor för att Mina ska hinna genomgå den kunskapsutveckling hon gör i dansen och alla dramatiska vändningar ska hinna äga rum.

- Titta på [klipp 4](#) och diskutera hur tid visas i filmen.

Mina går så hårt in för att bli en ”perfekt” dansare att hon nästan blir sjuk av det. Hon försöker gå ned i vikt genom att träna extra och äta mindre. Hennes kropp säger ifrån och kollapsar till slut av brist på näringsämnen och vätska. Att elitidrottare pressar sina kroppar ohälsosamt hårt på olika sätt är knappast någon hemlighet, men samtidigt något som sällan diskuteras på allvar. Skador, åtstörningar och doping är så vanligt förekommande att det ibland ses som en ”naturlig” och oundviklig ingrediens i framgången.

- Vad är det som driver Mina att vilja bli smalare? Handlar det om hur hon ser ut, om prestation eller både och? Ge exempel på saker från filmen som stöder det ena eller andra. Vilka bilder får vi se som kan tolkas som att Mina inte är nöjd med sin kropp? Vilka bilder får vi se som kan tolkas som att hon egentligen inte bryr sig? Vilka saker säger eller gör hon som tyder på att det främst handlar om att bli en bättre dansare? Vad spelar E.D. Win för roll i det hela och hur reagerar de vuxna runt omkring? Vet ni vart ni ska vända er och vem ni kan prata med om ni mår dåligt i relation till mat och kropp?

Mina är van att bli uppskattad och värderad för sina prestationer, hennes föräldrar och lärare är tydliga med att hon är ”duktig” och att de beundrar hennes intellekt och att hon är så intresserad av och har så lätt för sig i

skolan.

- Vad tror ni att detta har för inverkan på hur Mina tar sig an utmaningen med dans? Vad händer om man är van vid att alltid prestera på topp? Vem eller vilka visar att de tycker om Mina för den hon är och inte för det hon gör och kan? Hur visar de det?

- Titta på [klipp 5](#). Hur känns det när man misslyckas? Hur känns det när man har gjort sitt bästa och andra talar om för en att det inte var bra nog?

Gör en känslökarta (som en tankekarta) där ni försöker skriva ned så många känslor som möjligt och deras nyanser/följd känslor utifrån kärnordet ”misslyckande” (till exempel ledsen, besviken, arg → revanschlysten → beslutsam, etc).

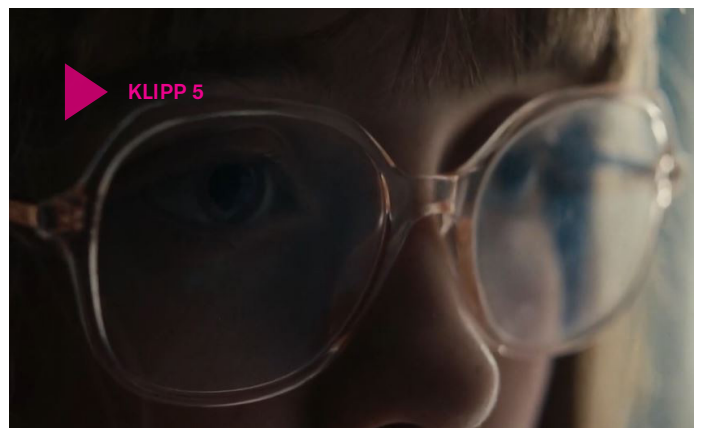
- Spela originalet av låten *Dancing Queen* och diskutera skillnaden i känslan i den jämfört med den coverversion som förekommer i filmen. Om det finns tid: välj ett annat exempel på en filmscen som ni tycker är väl musiksatt och spela upp för resten av klassen, alternativt spela upp en bit av låten och berätta om filmscenen.

Grannlandet Norge

Dancing Queen utspelar sig i nutid i den lilla norska staden Hamar. Trots att det är mycket som påminner om dagens liv i Sverige finns det också annat som skiljer. Ta tillfället i akt och lär er mer om vårt grannland Norge!

- Läs på om Norges historia och geografi. På vilket sätt skiljer sig Norge och Sverige åt vid viktiga historiska händelser de senaste dryga 100 åren (sedan Norge blev norskt)? Hur skiljer sig länderna åt geografiskt och demografiskt? Hur skiljer de sig åt ekonomiskt? (när och varför blev Norge ett rikt land och vad har dessa saker för konsekvenser för dagens liv i Norge respektive Sverige?

- Läs en norsk text tillsammans – det kan vara en sångtext, en bit ur en bok eller en tidningsartikel. Arbeta i mindre grupper och översätt texterna.

Klipp 5
Källa: Smorgasbord Picture House

TIPS PÅ FÖRDJUPNING

Se

Little Miss Sunshine, dramakomedi i regi av Jonathan Dayton & Valerie Faris, USA, 2006.
Läs filmens [handledning](#).

Disco, norsk ungdomsfilm i regi av Jorunn Myklebust Siversen, Norge, 2019.

Billy Elliot, dansmusikal i regi av Stephen Daldry, Storbritannien, 2000
Läs filmens [handledning](#)

Dirty Dancing, dansmusikal i regi av Emile Ardolino, USA, 1987

Grease, musikalfilm i regi av Randal Kleiser, USA, 1978

Länkar

Inredningsbloggar med tips på hur man gör en mood-board:
[Hannas inredning](#)

[Interiörskolan](#)

Överskådlig information om Norges historia och den norsk-svenska unionen:
[SO-rummet](#)

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Norge, 2023

Regi: Aurora Langaas Gossé

Manus: Silje Holtet

Producent: Thomas Robsahm

Foto: Åsmund Hasli

Musik: Mimmi Tamba

I rollerna:

Mina - Liv Elvira Kippersund Larsson

Mormor - Anne Marit Jacobsen

Markus - Sturla Harbitsz

E.D. Win - Viljar Knutsen Bjaadal

Shaan - Cengiz Al

Tekniska uppgifter:

Speltid: 90 minuter

Svensk distribution: Smorgasbord Picture House

Filmen kan också finnas i utbudet hos din mediecentral.

REDAKTION

Text: MK Cornelius

Redaktör: Anna Håkansson

Svenska Filminstitutet, augusti 2023

KONTAKT

filmiskolan@filminstitutet.se

filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar.

Här kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.
filminstitutet.se/skolbio